

P.M.

Närvarande: Kabinettssekreteraren,
Utrikesrådet Söderblom,
Överstelöjtnant Wrede,
Major von Horn,
Sekreterare Häggblöf.

I. Överstelöjtnant Wrede meddelade, att transporter för tysk räkning av mineraloljor från Tyskland till Norge eller från Tyskland till Finland i regel icke alls förekomma. Någon gång kunde det hända, att någon eller några, mestadels då öppna vagnar med fotogenfat eller dylikt anlända med färjorna för vidare befordran till Norge eller Finland. En genomgång av transportanmälingarna under maj månad hade däremot visat, att under nämnda månad 150 tyska tankvagnar transiterats från Charlottenberg till Narvik. Med undantag för 15 vagnar, vilka betecknats såsom innehållande "Betriebsstoff", hade samtliga anmälts innehålla "Benzin". Tankvagnarna kunde beräknas rymma 10 ton eller 150 hektoliter pr styck.

Transitering till Narvik av tyska tankvagnar hade på-

gått sedan i vintras. Några större kvantiteter hade det icke rört sig om och den ovan angivna siffran för maj är relativt hög.

Tankvagnarna voro ofta i ett dåligt skick och många läckte icke obetydligt, vilket kan sägas innebära eldfara, särskilt under sommarmånaderna. Det överenskoms, att Övlt Wrede skulle föranstalta om att i Charlottenberg vagnarnas tillstånd under den närmaste tiden noggrant kontrollerades, så att material samlades för ett bedömande, huruvida anledning föreläge till en inskränkning ur säkerhetssynpunkt av denna transitering.

Genom generaltullstyrelsens försorg borde vidare utredning införskaffas om arten av de mineraloljor, som vagnarna innehålla.

II. Såsom transiteringen av tyskt gods för närvarande gestaltar sig, förekommer i icke ringa utsträckning, att tyska vederbörande sända även gods, som är avsett för Finland, i första hand till Norge, varifrån godset sedan skickas vidare till Finland. Transiteringen genom Sverige av tyskt gods till Norge innefattar sålunda även en hel del gods, som egentligen är avsett för Finland. Det överenskoms, att Övlt Wrede skulle för tyske transportofficeren framhålla önskvärdheten av att allt tyskt gods till Finland transiterades direkt dit.

III. Övlt Wrede skulle vidare söka träffa överenskommelse med tyske transportofficeren om att transiteringen av gods från Tyskland till Norge skulle så regleras, att varje månad transiterades 800 à 900 godsvagnar men icke mera.

Enligt hittillsvarande relation mellan de totala godstransporterna och krigsmaterieltransporterna komma vid en transitering av 800 à 900 vagnar i månaden omkring 500 av dessa att vara lastade med krigsmateriel. Varje vagn kan beräknas vara lastad med

cirka 5 ton krigsmateriel. Transiteringen av krigsmateriel till Norge pr månad skulle på så sätt komma att uppgå till omkring 2.500 ton.

IV. För att säkerställa, att permittenttrafiken icke tenderar till överskott i nordlig riktning vore det önskvärt, att med tyska vederbörande uppgörelse träffades, att det för varje vecka fastställdes, huruvida ett överskott uppkommit i nordlig riktning, och att, därest så bleve fallet, trafiken under näst påföljande vecka gestaltades så, att det uppkomna överskottet utjämnades. En sådan reglering borde bestå så länge risk annars föreläge för ett överskott i nordlig riktning. Därest ett överskott i sydlig riktning uppkomme, vilket gärna finge ske, skulle någon dylik reglering däremot icke längre behövas. Övlt Wrede skulle upptaga även denna fråga med tyske transportofficeren.

Stockholm den 15 juni 1942.

P.M.

Närvarande: kabinetssekreteraren
Överstelöjtnant Wrede
major von Horn
sekreterare Hägglöf.

Det framgick av de uppgifter, som Kungl. Järnvägsstyrelsens representanter lämnade, att i slutet av 1941 ett antal tyska tankvagnar transiterades genom Sverige från Tyskland till Norge. Vagnarna gingo därvid givetvis icke i tomme. Under innevarande år ha däremot i genomsnitt icke mer än 10 vagnar i månaden passerat från Tyskland genom Sverige till Norge, undantag dock för mars månad, då till följd av isförhållandena ett något större antal vagnar transiterades. Transiteringen av petroleumprodukter från Tyskland till Finland har varit ännu mindre (under de senaste 8 månaderna har från Tyskland till Finland transiterats sammanlagt 180 vagnar men sammanlagt 340 från Tyskland till Norge).

Transiteringen genom Sverige från en norsk ort till en annan (d.v.s. antingen Charlottenberg - Narvik eller Sterlien - Narvik) har under de senaste 8 månaderna i medeltal uppgått till 140 vagnar i månaden. Under de sista 3 månaderna (april - juni) har denna transitering Norge - Norge uppgått till i genomsnitt ett hundratal vagnar. Lastkapaciteten för varje vagn överstiger ej 10 ton.

Enligt svenska militära beräkningar motsvarar tillförseln till Narvik genom Sverige av petroleumprodukter (10.000 ton under 8 månader) ungefär 5 % av de i Norge förlagda tyska marktruppernas behov. Vad tillförseln genom Sverige till Narviksområdet beträffar står det klart, att även om man helt och hållet bortser från den tyska flottans och det tyska flygets behov, denna tillförsel ej ens tillnärmelsevis torde täcka de i Nordnorge förlagda tyska truppernas behov. Om man beräknar att

3 à 4 tyska divisioner äro förlagda till Nordnorge, skulle tillförseln genom Sverige räcka till att täcka ungefär 1/3 av deras mineraloljeförbrukning. Om man åter tänker sig, att tillförseln genom Sverige uteslutande skulle gå till de i Nordnorge förlagda flottstridskrafterna, skulle hela tillförseln räcka till att hålla 2 à 3 tyska jagare i gång.

Stockholm den 29 juni 1942.